

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 88.
Papiery Aleksandra Prusiewicza

13. A. Prusiewicz: „Huculszczyna: stroje, przemysł ludowy i zdobnictwo”. Bd K. 5.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Українська бібліотека
рукописів
Грусе. 13

Грусевич, Олександр Миколайович

„Кучульська: stroje, przemysl ludowy,
i zdobnictwo“ (Кучульщина, одяг, народне
ремесло і прикладне мистецтво) - стаття

б. г.

5 арк.

б. м.

Автограф чорнилом з поміткою олівцем
пол. м.

Додано: записи про наслідки конкуренції
кучульського одягу в Жабі та Ворохті
1933

2 арк.

пол. м.

8 арк.

Huculszczyzna, stroje, prse nyst ludo-
wy i sdbnictwo

Huculszczyzna obejmuje cztery powiaty
województwa stanisławowskiego (Kotłuszyn, Kosów
Nadwórny, Działowa) i Ci Tykocin pas górski
Czarnohory (wschodnie Karpaty) i Górgeny.
Wschodnie Dniestr z przelazami i pololaki
a na zachód w Buczaczu i innych miejscach
górski - Bojki.

Ź pochodzenia huculi - sresop trocki
(nie-stowonski) ziemie były jenen przed
N. Chr. w stepach nad Dniestrem, skąd
odepręśli ich scyfowie na zachód, gdzie
oni usadowili się we wschodniej części Pat-
kowie (Dziwysza Rumelja). Od 462. po Chr.
podlegli zostali prser rzymski, a w XV w.
prser Turków. Byli w sde sferze kultury
rzymskiej, potem wotostrej, z unem się
unwersali rasowo. Jest to lud pasterski
koczowniczy, z sde sde prserli
Węgrom karpacciu ar do Węgier; Czecho-
stowacji. Dopiero na prsetowie XV-XVI w.
zaczęli zakładać osiedla. Od 150 lat
porokają w sferze ekspansji kultury
i języka ruskiego.

Stolica powiatu huculską rachujemy
w. Łobzi, jako najstarszą, a najwiskry st
osrodek Huculszczyzny. Jest to jedna z
najwiskrych wsi w Europie. dicy bożam

11 tysięcy ludności, ciągnie się wzdłuż rz.
Czeremossy Czarny (dopływu Prutaj) na 15 km.
i obejmuje obszar 16 mil kw.

Jak wyzyski jarzkie plemi one odda-
wom dawno odsuwały się drewności.
W końcu XVIII; początku XIXw. grasował tu
stawny Dowbesserek; o którym do dziś dnia
lud opowiada legendy; podania. Pausaniasy
tu wcale nie było, ~~Na początku~~ żaden obywatel
nie był w stanie utrzymać się. Na początku XIXw.
lirowskiego; fundacji drogowych. Oni nie
sami sposobem delucacji kuculskiej przypo-
zili do lirowsa kryzysu. Pierwszy kryzys
1000 zł. otrzymanych od nich starbich
oddad do kasy ich pozwolił przesrać.
wac - tam ~~ich~~ przysłał sobie; ug-
taszać. Bo to lud honorowy; hardy.

Wśród ludu kuculskiego przeważają
branci, a są typy o klamranych; inteli-
gentnych rysach, a nadto sąrabni jak wny-
stanie jarzkie ludy. Stoją użyciu do dziś
dnia storożniczym, który odnosi się
melomniczym. Nie darmo jednego z nich
posła do Sejmu, który udał się na Polskę
tamtejsi wlocić narywali "kierian
ukraińskim".

Co do strojów kuculskich to jest to
mieszanie wpływów bałkańskich (keptar)
i trymskich (kossula żółta) tego bez ma-
łolku jak na całej Rusi, nie innej jak funi-
ko, oraz zawiązy głowy kobiecym jak w trymskiej

Траство жист звычайнае п'ясно ливане
 луб на баранчанай аснодзі прасіраванне на
 бубінаў і жист усарыстэ: пасы (по-
 пурікіі) в волі аска і ў пасы золта-
 асчэрона, запаскі ўзыхраўі по дві (ро-
 драй фартуека полшчыя) і адна з прасуду драўя
 а літа - асчэрона золта і асчэрона а пасы
 з прасуды канцам з в. "срэбноліт"; зетам
 пласчона і ў асчэрона "капсі" і "капсіурі"
 на ногі з добна ў горні і з прасуду кафен
 з'олтам і ~~засуду~~ прырыкован і прасплета-
 ным, асчэрона выста з урытка перунітні
 з "забіром" тэрым, а даўнаўі кафто-
 ітэрым. Сікна на, сурдакі (нарматка)
 асчэрона і асчэрона з'олтам таб сам на сподні
 асчэрона і асчэрона асчэрона "або-
 асчэрона - асчэрона і "агуглі" пласчона асчэрона
 асчэрона - асчэрона - асчэрона ў асчэрона ўзыхраўі.
 асчэрона - "асчэрона" робіра з асчэрона, свін-
 асчэрона і асчэрона, асчэрона.

До тэп даданы з і ў асчэрона асчэрона
 ўзыхраўі "асчэрона" капсіурі асчэрона
 ў асчэрона асчэрона, асчэрона "асчэрона" металовы
 "асчэрона" тэрым, "асчэрона" - асчэрона асчэрона
 асчэрона, а даўнаўі "асчэрона" - асчэрона
 асчэрона з асчэрона асчэрона і "асчэрона" луб
 "асчэрона" з асчэрона асчэрона.

В асчэрона асчэрона над асчэрона асчэрона
 асчэрона асчэрона асчэрона асчэрона і з
 "асчэрона" асчэрона асчэрона, "асчэрона"
 "асчэрона" і "асчэрона" асчэрона.

Kampanji. Stroji ludowe zachowywa w
Muculscypnie cesky etworne. Na konkursach
stroju ludowych w Italji 17 b.m. wyrodny
otrzymali do 3 meskie i 3 kobiece, a proci tep
wyrosuonno jencu 5 meskou i 7 kobieczch
stroju, a w Worochcii 18 b.m. - 2 kobiece
i 2 meskie.

Przemysl ludowy muculski idzie i
jarze z odobrietrem, naenu najmeniejszego
kewatku stroju i wytku domowego ^{bez}
edobrenia. Stare spoly i sprynice, a obec-
nie ponewki buklatki ^{skladajacych} nawet fujahter ^{sly}
odborne ^{na piewonawozni mowprae, choty drzewny, jid strou Semenzuch w}
stou istadze w kolonny, p. skynii, kosowii
i kutach. Rentki wptyrowi skoty garucar-
stwy w kolonny (kossak i Naposa) nitana
powoli i garucarstwo wraca na fory ludowe
jak wykaruje Cwityk z kosowo na wytku
wie w kutach, a jid ich i wycy. Wymartu
lub skurczyto sie mostozimctwo u Jarow-
rozie i Kicze. Odlewali dawnowj keru-
ze, spraszki ("cipragi"), pieweremii slabue
z cekarou ^{smemantylke,} teraz jencu ode-
waję sreberki i zceski do uorow.
Spowrene wytlacraue pasy i torby co
zar untyj spotykane - wytku ponu do
skorow, a nawet zagranicy. "Kipzary"
(serdaki bez zsharou) najladnyse w Italji
z krelouem ^{branerowawem} i smurawii
zolto escerowemii z tytu (3 radzaji seregou
soszukowycz i "jerotany").

4.

Kapciarstwo kuculskie nie wykazuje
i ornamentyce i technice adwodu od
kapciarstwa ruskiego, tylko u ile on
Podolu i w Dorseciu Ducestru jest jedna
stopnie czarne lub czerwone, lub lacne
jako z drugim, to kuculskie wiecej barw-
ne. Ze starych technice kapciarskich
zachowala sie tu w barach malej i tosi
"Cyrtka" (czyli wyciaganka) w niedolkach ko-
szul miedzich, "merera" fracji szmitlu,
nadsz w yarach szmitl biez Tencantko-
my i kolbostowy (powierzchni), tak sie
przewaza wyrytanka kryzykowa, a
gdzie niegdzie przechodzi f. zw. "wyzymne" czy-
li haft wykonany dwuj strony. Najbardziej
barwne haty powodu Karmacz (czerwone
zoltu, pomarancowe, Jasienois Geruy (zoltu
czarne), Jasienois (czarne), Stali, i do-
roczko i Jarumore - mieniane. Stare
haty ^{z polowy XIX w.} kuculskie wykazuja wiecej jednolita
siii w barwach i u spokojniejszych kolo-
rach.

A. Prus.

A. Prus.

11 - , 22, 49, 64, 75, 85 189 234, 296

315 317 - , 320 - 617, 619, 641, 644

konec do ^{zob. 22} ^{zob. 49} ^{zob. 64} ^{zob. 75} ^{zob. 85} ^{zob. 189} ^{zob. 234} ^{zob. 296}
při ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
rodu ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
proslat,

zít ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
lece ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}

konec do ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
jeho ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
bochu ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
časach ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
glodu

konec ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
bulny

— nasedni do ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
zovrem ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
ptastu

zovrem ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
zome ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
odumy, nastatu

— upole w ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
uprawie ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
zoty, zberam ^{zob. 315} ^{zob. 317} ^{zob. 320} ^{zob. 617} ^{zob. 619} ^{zob. 641} ^{zob. 644}
kartofli, no wamo

— kotystr

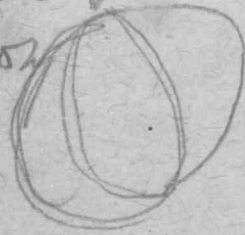
Technika pleceni torow. Tasmota kuryzow
kon do prerozow z sam

~~nosu~~ z ziberkora - kuryzow kuryzow z
koci
~~nosyby z kuryzow kuryzow~~

lyka, twa, kury, koreni stowy

kon

korsalka, kryta do podroz z uchwyt
z wyjsciem ger uchwyt



opalka

z kabotkami i bez
nosu pudelkowe, storborste,

korsalka

torby plecione kuryzow
z wyjsciem z chlopa wyjscia
w drodze lub do podroz.

nosy

~~torby z kury~~
chodak

nosu do chleba
w uprecozonym

7

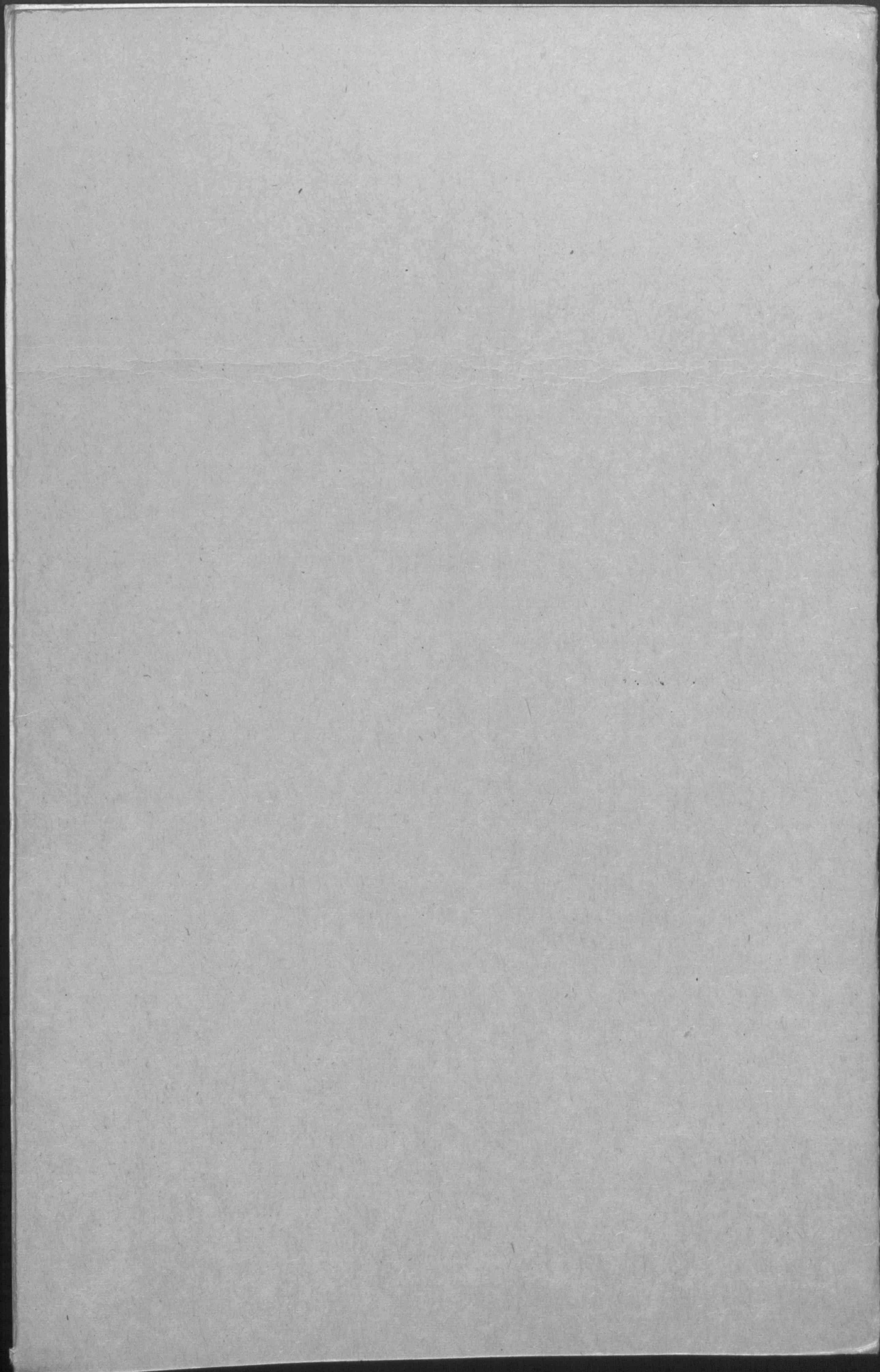
Konkurs adwersyj kulturalnych dla zachowania
utrzymania nadal; zachowania cech etnicznych
adlyt is w dniu 17 b.m. do konkursu stanęło
miejscowych 9 uczestników; 10 kobiet kulturalnych.
Z nich nagrody z Wojewody Stanisławowskiej p. L.
Jagodzińskiego otrzymali: 1^{sza} w kwocie 30 zł.
Wojt gm. Jabie p. 50 zł Szeferyt - Domytów Leon
zreklamował; takowa prezensta w Jure Solo-
mijeruka; dwie 2^{gie} po 20 zł. - Nikoła
Siemczuk; Wasył Kłkinczuk, oraz trzy po
20 zł. - Paraska Szeferyt Domykowa, Anna
Kiermyczukowa; Katarzyna Kłbjuk. Reszta:
Dmytro Wrsiednik, Wasył Kerczuk, Nikoła
Sokolowski, Aleksa Krasjuk; Jura Kiermyczuk,
oraz: Anna Dodyk, Anna Wrsiedrak, Marja
Bojczuk, Paraska Prociuk, Marja Bojczuk
(druga), Marja Dodyk; Anna Kiermo-
szczuk otrzymała po 5 zł. od p. Starosty Kosow-
skiego p. a losy takim przypało przed tym
losy uznania za zachodanie w cyrkołach
Stroju dawnego.

18 b.m. także konkurs adlyt is w Wo-
rochcie, udział brało 28 uczestników; 15
kobiet kulturalnych. Nagrody Ministerstwa
Komunikacji otrzymała: 1^{sza} (srebrny zegarek)
Archat Mozerowick; (kora) Marja Olek-
sjuk, 2^{ta} (nitkowy zegarek z tawruszkami)
Fedor d'ilo; (kora) Olona Medwedczuk.

1933r. czerwiec 17 go dnia w w. Żelazie
 Komisja pod przewodnictwem p. Włoc. Wojewody
 Stanisławskiego w składzie: p. p. Kaczkowski
 Mędr. Samorządowy, Wojew. Stanisławski
 K. Kühn, kierownik biurowy P. Kucharczyk
 i Stanisławski Dr. J. Grabowski, Wice-
 Prezes Pol. Tow. Fatsauskiej w którym
 imo A. Morawa, Dyrektor Muzeum Etno-
 graficznego prof. A. Pustrowski w ogólnym
 celu kulturalnym Projekt ludowego przysposob-
 1 nagrody p. Wojewody Stanisławskiego, J. To-
 galskiego 30 st. 417 st. im. Żelazie Patroci
 Szekerski Domykowi, którzy złożyli
 tablicę; zostali one przesłane "Jęzowi
 Jotony Jankowi, 200 st. p. Wojewody i
 20. "Mikolajowi, sumarykowi, Władysławowi
 "Kikińcarukowi, Szymkowi Władysławowi
 "Wasyłowi Korwinkowi, Mikolajowi, Sokolowi-
 szewemu 3 Oleksie Juraszowski; Jursie Kier-
 myczkowi nagrody p. Starosty Kosowskiego
 po 5 st.

Następnie nagrody p. Wojewody Stanisławskiego
 po 20 st. Parasce Szekerski - Domyki, Anni
 Kiermyczki; 3 Katerynie Zubjuk, oraz: "An-
 nie Dodyk, 5 Anni Władysław, Marii Boj-
 czuk, 7 Parasce Procyk, Marii Bojczuk,
 Marii Dodyk i 10 Anni Kiermyczki
 po 5 st. p. Starosty Kosowskiego.

Wszystkim wyżej wymienionym osobom
 za zachowanie dawnych Projekt postanow-
 10000 nagrodzić dyplomami uznania



Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :



ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.